

PATVIRTINTA

Lietuvos automobilių kelių direkcijos
prie Susisiekimo ministerijos direktoriaus
2019 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. V-117

VALSTYBINĖS REIKŠMĖS KELIŲ TINKLE ESANČIŲ POILSIO AIKŠTELIŲ VERTINIMO IR PRIORITETINĖS EILĖS SUDARYMO METODIKA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybinės reikšmės kelių tinkle esančių poilsio aikštelių vertinimo ir prioritetinės eilės sudarymo metodika (toliau – metodika) reglamentuoja valstybinės reikšmės kelių tinkle esančių poilsio aikštelių vertinimo reikalavimus.
2. Metodika taikoma planuojant valstybinės reikšmės kelių tinkle esančių poilsio aikštelių atnaujinimą, pritaikymą pagal funkcinę paskirtį, esamų poilsio aikštelių skaičiaus optimizavimą.

II SKYRIUS PAGRINDINĖS SĄVOKOS

3. Metodikoje vartojamos pagrindinės sąvokos atitinka sąvokas, nurodytas Kelių techniniame reglamente KTR 1.01:2008 „Automobilių keliai“, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2008 m. sausio 9 d. įsakymu Nr. D1-11/3-3 „Dėl kelių techninio reglamento KTR 1.01:2008 „Automobilių keliai“ patvirtinimo“ (toliau – KTR).
4. Metodikoje naudojamos sąvokos:
  - 4.1. **Suminis vertinimo balas** – balas, įvertinantis poilsio aikštelės reikšmingumą valstybinės reikšmės kelių tinkle ir poilsio aikštelės būklę.
  - 4.2. **Poilsio aikštelės reikšmingumo balas** – balas, įvertinantis poilsio aikštelės reikšmingumą valstybinės reikšmės kelių tinkle pagal vidutinį metinį paros eismo intensyvumą ir kelio reikšmę.
  - 4.3. **Poilsio aikštelės būklės balas** – balas, įvertinantis poilsio aikštelės techninius parametrus (eismo zonos dangos, poilsio infrastruktūros ir saugumo infrastruktūros būklę).
  - 4.4. **Vizualinė apžiūra** – vizualus įvertinimas atliekamas poilsio aikštelėje, siekiant įvertinti poilsio aikštelės elementų techninius parametrus.
  - 4.5. **Eismo zonos dangos būklė** – poilsio aikštelės eismo zonos, kuria važiuoja transporto priemonės, dangos būklė.

4.6. **Poilsio infrastruktūros būklė** – poilsio aikštelėje įrengtos poilsio infrastruktūros (pavėsinės, stalo, suolo, tualetų ir šiukšlių dėžės arba konteinerio) būklė.

4.7. **Saugumo infrastruktūros būklė** – poilsio aikštelėje įrengtos saugumo infrastruktūros (apšvietimo ir vaizdo stebėjimo priemonės) būklė.

4.8. **Gera elemento būklė** – vertinamas poilsio aikštelės elementas visiškai atlieka savo funkcijas, remontas nėra reikalingas.

4.9. **Patenkinama elemento būklė** – vertinamas poilsio aikštelės elementas iš dalies atlieka savo funkcijas, reikalingas remontas.

4.10. **Bloga elemento būklė** – vertinamas poilsio aikštelės elementas neatlieka savo funkcijos, elementą reikia keisti nauju arba vertinamo elemento nėra.

4.11. **Gera eismo zonos dangos būklė** – dangoje esantys paviršiaus defektai ir plyšiai nedidelio masto: lopų plotas neviršija 30 % dangos ploto, išdaužų plotas neviršija 5 % dangos ploto, yra pavienių plyšių, kurių plotis ne didesnis kaip 6 mm, tačiau nėra plyšių tinklo, danga skersine kryptimi lygi, nėra provėžų.

4.12. **Patenkinama eismo zonos dangos būklė** – dangoje esantys paviršiaus defektai ir plyšiai yra vidutinio masto: lopų plotas neviršija 50 % dangos ploto, išdaužų plotas neviršija 10 % dangos ploto, yra pavienių išilginių ir skersinių plyšių, kurių plotis ne didesnis kaip 19 mm, plyšių tinklas sudaro ne daugiau kaip 10 % dangos ploto, netinkamų skersinių parametrų danga ar provėžos, kurių gylis ne didesnis kaip 15 mm, sudaro iki 30 % dangos ploto.

4.13. **Bloga eismo zonos dangos būklė** – dangoje esantys paviršiaus defektai ir plyšiai didelio masto, danga suirusi, transporto eismas sudėtingas: lopų plotas viršija 50 % dangos ploto, yra skersinių ir išilginių plyšių, kurių plotis didesnis kaip 19 mm, plyšių tinklas sudaro daugiau kaip 10 % dangos ploto, išdaužų plotas viršija 10 % dangos ploto, netinkamų skersinių parametrų danga ar provėžos, kurių gylis didesnis kaip 15 mm, sudaro daugiau kaip 30 % dangos ploto.

III SKYRIUS ŽYMENYS IR SUTRUMPINIMAI

5. Metodikoje pateikiami šie žymenys ir sutrumpinimai:

5.1. **Apš_b** – apšvietimo būklės balas.

5.2. **B_b** – bendras poilsio aikštelės būklės balas.

5.3. **D_b** – poilsio aikštelės eismo zonos dangos būklės balas.

5.4. **Kr_b** – kelio reikšmės balas.

5.5. **P_b** – poilsio aikštelės poilsio infrastruktūros būklės balas.

5.6. **Pa_b** – pavėsinės būklės balas.

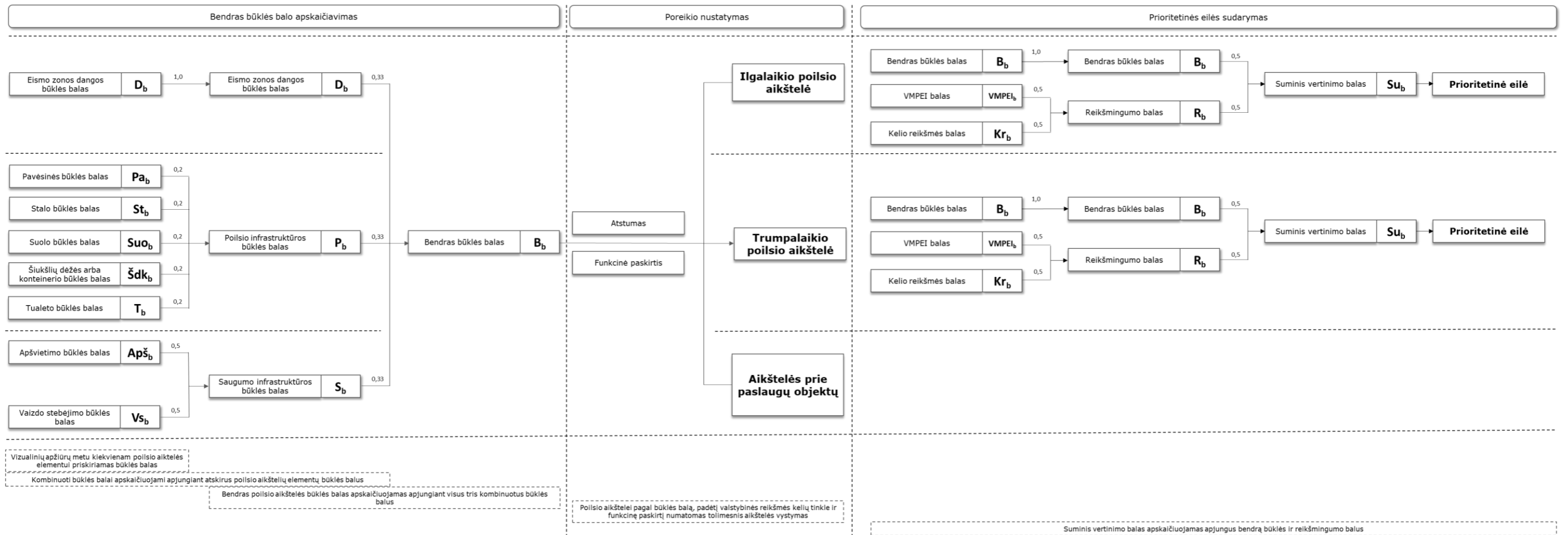
5.7. **R_b** – poilsio aikštelės reikšmingumo balas.

- 5.8. **S_b** – poilsio aikštelės saugumo infrastruktūros būklės balas.
- 5.9. **St_b** – stalo būklės balas.
- 5.10. **Su_b** – suminis vertinimo balas.
- 5.11. **Suo_b** – suolo būklės balas.
- 5.12. **Šdk_b** – šiukšlių dėžės arba konteinerio būklės balas.
- 5.13. **T_b** – tualetų būklės balas.
- 5.14. **Vmpei_b** – vidutinio metinio paros eismo intensyvumo balas.
- 5.15. **Vsb** – vaizdo stebėjimo priemonių būklės balas

IV SKYRIUS VALSTYBINĖS REIKŠMĖS KELIŲ TINKLE ESANČIŲ POILSIO AIKŠTELIŲ VERTINIMO PRINCIPAI

6. Visose valstybinės reikšmės kelių tinkle esančiose poilsio aikštelėse atliekamos vizualinės apžiūros, kurių metu įvertinama esamų poilsio aikštelių būklė. Poilsio aikštelių vizualinės apžiūros atliekamos nustatytu periodiškumu, kas 3–5 metus.

- 7. Atlikus vizualinę apžiūrą, esamų poilsio aikštelių vertinimas atliekamas trimis etapais:
  - 7.1. apskaičiuojamas bendras poilsio aikštelės būklės balas – B_b;
  - 7.2. nustatomas esamų poilsio aikštelių poreikis valstybinės reikšmės kelių tinkle;
  - 7.3. sudaroma poilsio aikštelių atnaujinimo prioritetinga eilė:
    - 7.3.1. ilgalaikio poilsio aikštelių prioritetinga eilė;
    - 7.3.2. trumpalaikio poilsio aikštelių prioritetinga eilė.
- 8. Poilsio aikštelių vertinimo etapai pateikti 1 paveiksle.

1 pav. Poilsio aikštelių vertinimo etapai

V SKYRIUS
VALSTYBINĖS REIKŠMĖS KELIŲ TINKLE ESANČIŲ POILSIO AIKŠTELIŲ
VERTINIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS
POILSIO AIKŠTELIŲ BŪKLĖS VERTINIMAS

9. Vertinant poilsio aikštelių būklę yra vertinama visų elementų, esančių poilsio aikštelėje, būklė, kuri apskaičiuojamas taip:

$$B_b = \frac{D_b + P_b + S_b}{3} \quad (1)$$

čia:

B_b – bendras poilsio aikštelės būklės balas;

D_b – poilsio aikštelės eismo zonos dangos būklės balas;

P_b – poilsio aikštelės poilsio infrastruktūros būklės balas;

S_b – poilsio aikštelės saugumo infrastruktūros būklės balas.

Apskaičiuotas balas apvalinamas iki vieno skaitmens po kablelio.

10. Poilsio infrastruktūros būklės balas P_b apskaičiuojamas taip:

$$P_b = \frac{P_{a_b} + S_{t_b} + S_{u_o_b} + \check{S}d_{k_b} + T_b}{5} \quad (2)$$

čia:

P_{a_b} – pavėsinės būklės balas;

S_{t_b} – stalo būklės balas;

$S_{u_o_b}$ – suolo būklės balas;

$\check{S}d_{k_b}$ – šiukšlių dėžės arba konteinerio būklės balas;

T_b – tualetų būklės balas.

Apskaičiuotas balas apvalinamas iki vieno skaitmens po kablelio.

11. Saugumo infrastruktūros būklės balas S_b apskaičiuojamas taip:

$$S_b = \frac{A_{p\check{s}_b} + V_{s_b}}{2} \quad (3)$$

čia:

$A_{p\check{s}_b}$ – apšvietimo būklės balas;

V_{s_b} – vaizdo stebėjimo būklės balas.

Apskaičiuotas balas apvalinamas iki vieno skaitmens po kablelio.

12. Eismo zonos dangos būklė vertinama nuo 1 iki 3 balų, kur 1 – gera būklė, 2 – patenkinama būklė ir 3 – bloga būklė arba eismo zonos danga – žvyro danga.

1 lentelė. Eismo zonos dangos būklės vertinimas balais

Eismo zonos dangos būklė	Balas
Bloga arba žvyro danga	3
Patenkinama	2
Gera	1

13. Kiekvieno iš poilsio infrastruktūros elementų būklė vertinama nuo 1 iki 3 balų, kur 1 – gera būklė, 2 – patenkinama būklė ir 3 – bloga būklė arba elemento poilsio aikštelėje nėra.

2 lentelė. Poilsio infrastruktūros elementų vertinimas balais

Poilsio aikštelės elementas	Būklė	Balas
Pavėsinė	Bloga arba nėra	3
Stalas		
Suolas	Patenkinama	2
Šiukšlių dėžė arba konteineris		
Tualetas	Gera	1

14. Kiekvieno iš saugumo infrastruktūros elementų būklė vertinama nuo 1 iki 3 balų, kur 1 – gera būklė, 2 – patenkinama būklė ir 3 – bloga būklė arba elemento poilsio aikštelėje nėra.

3 lentelė. Saugumo infrastruktūros elementų vertinimas balais

Poilsio aikštelės elementas	Būklė	Balas
Apšvietimas Vaizdo stebėjimas	Bloga arba nėra	3
	Patenkinama	2
	Gera	1

**ANTRASIS SKIRSNIS
ESAMŲ POILSIO AIKŠTELIŲ POREIKIO VERTINIMAS**

15. Analizuojamas esamas poilsio aikštelių išsidėstymas kelių tinkle. Analizė atliekama kiekvienam valstybinės reikšmės keliui ar maršrutui atskirai. Analizės metu yra įvertinama esamų poilsio aikštelių būklė (bendras poilsio aikštelės būklės balas – B_b , apskaičiuojamas pagal V skyriaus pirmajame skirsnyje pateiktas 1–3 formules), padėtis valstybinės reikšmės kelių tinkle ir paskirtis, atsižvelgiant ir į komercinės paskirties objektų išsidėstymą kelyje, siekiant užtikrinti, kad komercinės paskirties ir valstybinės reikšmės poilsio aikštelės nesidubliuotų.

Vadovaujantis atliktais valstybinės reikšmės poilsio aikštelių tyrimais ir galiojančiais KTR reikalavimais, buvo nustatytos sąlygos, kuriomis remiantis buvo nustatytas teorinis poilsio aikštelių poreikis valstybinės reikšmės kelių tinkle. Nustatytos sąlygos poilsio aikštelių išdėstymui, tankiui valstybinės reikšmės kelio ilgyje:

- trumpalaikio poilsio aikštelės kelių tinkle yra išdėstomos ~ 30 km atstumu. Šis atstumas parinktas atsižvelgiant į galiojantį normatyvinį reikalavimą žemesnės kategorijos poilsio aikštelių išdėstymui 20–40 km atstumu.

- ilgalaikio poilsio aikštelės kelių tinkle yra išdėstomos ~ 50 km atstumu. Šis atstumas parinktas atsižvelgiant į galiojantį normatyvinį reikalavimą aukštesnės kategorijos poilsio aikštelių išsidėstymui 50–80 km atstumu.

16. Vadovaujantis KTR, padėtimi valstybinės reikšmės kelyje ir funkcinė paskirtimi (trumpalaikio ar ilgalaikio poilsio aikštelė, skirta transporto priemonių vairuotojams ir keleiviams sustoti), kiekvienai valstybinės reikšmės poilsio aikštei yra priskiriama paskirtis:

- ilgalaikio poilsio aikštelė;
- trumpalaikio poilsio aikštelė;
- aikštelė, kurioje yra transporto aptarnavimui ir eismo dalyviams skirti paslaugų statiniai ar kiti objektai, kurie nėra valstybinės reikšmės automobilių kelių infrastruktūros objektai.

TREČIASIS SKIRSNIS ILGALAIKIO POILSIO AIKŠTELIŲ PRIORITETINĖS EILĖS SUDARYMAS

17. Sudarant ilgalaikio ir trumpalaikio poilsio aikštelių prioritetinę eilę yra vertinamas poilsio aikštelės reikšmingumas valstybinės reikšmės kelyje ir poilsio aikštelės būklė.

18. Ilgalaikio poilsio aikštelės suminis vertinimo balas apskaičiuojamas taip:

$$S_{u_b} = R_b + B_b \quad (4)$$

čia:

S_{u_b} – suminis vertinimo balas;

R_b – poilsio aikštelės reikšmingumo balas;

B_b – bendras poilsio aikštelės būklės balas.

Apskaičiuotas balas apvalinamas iki vieno skaitmens po kablelio.

19. Reikšmingumo balas R_b apskaičiuojamas taip:

$$R_b = \frac{V_{mpei_b} + K r_b}{2} \quad (5)$$

čia:

V_{mpei_b} – vidutinio metinio paros eismo intensyvumo balas;

Kr_b – kelio reikšmės balas.

Apskaičiuotas balas apvalinamas iki vieno skaitmens po kablelio.

20. Bendras poilsio aikštelės būklės balas B_b apskaičiuojamas pagal V skyriaus pirmajame skirsnyje pateiktas formules.

21. Vidutinis metinis paros eismo intensyvumas (VMPEI) vertinamas nuo 1 iki 3 balų, kur 1 – VMPEI kinta nuo 0 iki 4 999 automobilių per parą, 2 – VMPEI kinta nuo 5 000 iki 9 999 automobilių per parą ir 3 – VMPEI sudaro 10 000 automobilių per parą ir daugiau.

4 lentelė. Vidutinio metinio paros eismo intensyvumo vertinimas balais

VMPEI, aut./parą	Balas
Nuo 10 000 ir daugiau aut./parą	3
Nuo 5 000 iki 9 999 aut./parą	2
Nuo 0 iki 4 999 aut./parą	1

22. Kelio reikšmė vertinama nuo 1 iki 3 balų, kur 1 – rajoninis kelias, 2 – kiti magistraliniai ir krašto kelias ir 3 – automagistralės ir greitkeliai.

5 lentelė. Kelio reikšmės vertinimas balais

Kelio reikšmė	Balas
Automagistralės ir greitkeliai	3
Kiti magistraliniai ir krašto keliai	2
Rajoniniai keliai	1

KETVIRTASIS SKIRSNIS

TRUMPALAIKIO POILSIO AIKŠTELIŲ PRIORITETINĖS EILĖS SUDARYMAS

23. Trumpalaikio poilsio aikštelėms suminis vertinimo balas apskaičiuojamas taikant tokius pat principus kaip ir ilgalaikio poilsio aikštelėms, tačiau vertinamas mažesnis elementų kiekis.

24. Suminis vertinimo balas Su_b apskaičiuojamas pagal 4 formulę.

25. Reikšmingumo balas R_b apskaičiuojamas pagal 5 formulę. Vertinimo balų reikšmės pateiktos 4 ir 5 lentelėse.

26. Bendras trumpalaikio poilsio aikštelės būklės balas B_b apskaičiuojamas pagal 6 formulę:

$$B_b = \frac{D_b + P_b}{2} \quad (6)$$

čia:

- B_b – bendras trumpalaikio poilsio aikštelės būklės balas;
- D_b – poilsio aikštelės eismo zonos dangos būklės balas;
- P_b – poilsio aikštelės poilsio infrastruktūros būklės balas.

Apskaičiuotas balas apvalinamas iki vieno skaitmens po kablelio. Vertinimo balų reikšmės pateiktos 1 ir 2 lentelėse.

27. Poilsio infrastruktūros būklės balas P_b apskaičiuojamas taip:

$$P_b = \check{S}dk_b \quad (7)$$

čia:

$\check{S}dk_b$ – šiukšlių dėžės arba konteinerio būklės balas.

PENKTASIS SKIRSNIS AIKŠTELIŲ PRIE PASLAUGŲ OBJEKTŲ SĄRAŠAS

28. Remiantis V skyriaus antrajame skirsnyje atliktu esamų poilsio aikštelių poreikio vertinimu, sudaromas aikštelių, kuriose yra transporto aptarnavimui ir eismo dalyviams skirti paslaugų statiniai ar kiti objektai, kurie nėra valstybinės reikšmės automobilių kelių infrastruktūros objektai, sąrašas. Kiekvienos aikštelės poreikis vertinamas individualiai.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

29. Jei nagrinėjamos poilsio aikštelės surenka vienodą balų sumą, aukštesnį prioritetą turi ta poilsio aikštelė, šalia kurios yra kelio ruožas su didesniu VMPEI. Jeigu šie skaičiai sutampa, vertinama kelio reikšmė, šalia kurio yra poilsio aikštelė.

Valstybinės reikšmės kelių tinkle
esančių poilsio aikštelių vertinimo ir
prioritetinės eilės sudarymo metodikos
priedas (informacinis)

SKAIČIAVIMO PAVYZDYS

1. Pradiniai duomenys

Vizualinių apžiūrų metu nustatyti poilsio aikštelės elementų techniniai parametrai, kurie pateikti 1 lentelėje.

1 lentelė. Poilsio aikštelės vizualinės apžiūros rezultatai ir vertinimo balai

Poilsio aikštelės elementas	Elemento būklė	Vertinimo balas
Eismo zonos danga (D_b)	Bloga	3
Pavėsinė (Pa_b)	Nėra	3
Stalas (St_b)	Patenkinama	2
Suolas (Su_o_b)	Patenkinama	2
Šiukšlių arba konteineris ($\check{S}dk_b$)	Gera	1
Tualetas (T_b)	Bloga	3
Apšvietimas ($Ap\check{s}_b$)	Nėra	3
Vaizdo tebėjimas (Vs_b)	Nėra	3

2. Kombinuoti būklės balai

$$D_b = 3,0;$$

$$P_b = \frac{Pa_b + St_b + Su_o_b + \check{S}dk_b + T_b}{5} = \frac{3+2+2+1+3}{5} = 2,2;$$

$$S_b = \frac{Ap\check{s}_b + Vs_b}{2} = \frac{3+3}{2} = 3,0.$$

3. Bendras poilsio aikštelės būklės balas

$$B_b = \frac{D_b + P_b + S_b}{3} = \frac{3,0 + 2,2 + 3,0}{3} = 2,7.$$

4. Poreikio nustatymas

Įvertinus poilsio aikštelės būklės balą, padėtį valstybinės reikšmės kelyje ir funkcinę paskirtį, nustatytas tolimesnis poilsio aikštelės vystymas. Atsižvelgiant į tai, kad kelyje nuo esamos poilsio aikštelės 32 km atstumu viena kryptimi yra ilgalaikio poilsio aikštelė, o kita kryptimi 28 km atstumu

yra trumpalaikio poilsio aikštelė, nagrinėjama poilsio aikštelė turėtų būti vystoma, kaip trumpalaikio poilsio aikštelė.

5. Trumpalaikio poilsio aikštelės reikšmingumo nustatymas

2 lentelėje pateikiami kelio reikšmingumo duomenys

2 lentelė. Poilsio aikštelės reikšmingumas ir vertinimo balai

	Vertinimo balas	Vertinimo balas
Kelio reikšmė (Kr_b)	krašto	2
Vidutinis metinis paros eismo intensyvumas, automobilių per parą ($Vmpei_b$)	959	1

$$R_b = \frac{Vmpei_b + Kr_b}{2} = \frac{1 + 2}{2} = 1,5$$

6. Trumpalaikio poilsio aikštelės būklės balas

$$D_b = 3,0$$

$$P_b = \check{S}dk_b = 1,0$$

$$B_b = \frac{D_b + P_b}{2} = \frac{3 + 1}{2} = 2,0$$

7. Suminis trumpalaikio poilsio aikštelės vertinimo balas

$$Su_b = R_b + B_b = 1,5 + 2,0 = 3,5$$
